

Tako dobrih jagod v življenju še nisem jedla. Tako sem težila vsem in vsakemu, ki me je v dneh po obisku na ekološki kmetiji Helene in Marka Goloba na Vranskem srečal in želel poslušati. Pa nisem bila tam zaradi izjemnih jagod, mladega korenčka, graha ali bio domačih špargljev, ampak zaradi prostovoljcev iz neformalnega eko združenja, ki so petčlanski družini opleli in okopali del posestva. Zaradi bolezni namreč družinski člani vsega dela niso zmogli sami.

Tekst: **MIŠA ČERMAK**
Foto: **IZTOK DIMC**

Čeprav je bilo vreme slabo in tudi napoved ni bila najboljša, so se prostovoljci ustavljali pred Golobovo kmetijo in iz avtomobilov je izstopalo staro in mlado, tudi nosečnica je bila med njimi, v primerni obutvi in z motikami v rokah. Čut solidarnosti je bil močnejši od grozečih oblakov, ki so le tu in tam spustili kakšen sončni žarek. Kmalu je bilo na njivi videti

Prostovoljci
na eko
kmetiji

Molitev za dobre pridelke

in dobre ljudi

Mama Helena, gonilna moč kmetije, s hčerjo Valerijo in sinom Jakobom.

prve sklonjene hrbte prostovoljcev, ki so pleli in okopavali, medtem ko jim je gospodarica Helena razlagala, zakaj se je z družino (računovodkinja je, ki ob vsem delu še študira) odločila za biodinamičen način pridelave. »Bistvo tega kmetovanja je, da ne uporabljamo nobenih umetnih škropil in gnojil, ne uporabljamo pa tudi nobenih pripravkov, ki so v ekološkem kmetovanju dovo-

Agronomka Maja Klemen Cokan, terenska kmetijska svetovalka

»Pridelki s kmetije Golobovih prehitujejo po kakovosti in sestavi, dosegajo standarde blagovne znamke DEMETET – najprestižnejših živil na svetu. Tako okusno, dišečo, zdravo sadje in zelenjavo ustvari le zdrava in uravnotežena narava, ki je nikakor ne more uravnati človek s svojimi agresivnimi posegi s sredstvi za varstvo rastlin. To lahko naredi le narava sama in opravljanje delovnih opravil z rastlinami v času, ko obstajajo astronomsko izračunani impulzi iz narave in kozmosa (obiranje semen, setev, negovanje rastline, pobiranje plodov). Naravnih procesov človek ne more ponavljati, kot človek ne more narediti stroja, s katerim bi nadomestil deževnika. Tako pridelanega sadja in zelenjave potrebuje telo dosti manj, ker manjša količina kakovostnejše hrane zadosti dnevnim potrebam.«

Pomagali in okopavali so vsi, stari in mladi.

ljeni – le biodinamične pripravke, čaje in gnojila, pripravljena iz zelišč.« Vse te biodinamične preparate in gnojila pripravljajo na njihovi kmetiji tudi za društvo Ajda Štajerska skupaj z njihovimi člani. Na kmetiji pa te preparate tudi shranjujejo. A znanje, kako in kaj saditi, da bo vse zdravo in dobro, je bilo le treba nabrati, nekaj v knjigah, nekaj z nasveti, zato kulture sadijo mešano: česen med jagode zato, ker je dober sosed, med šparglji rastejo zelje, por, grah, nizek fižol, sladka koruza in bučke, skupaj na spodnji njivi rastejo tudi pira, krompir, krmna pesa (za pujske), pa soja in ajda.

Bolezen v družini. Vse je lepo, dokler je zdravje, potem pa ... »Moja mama (78 let ima), ki zelo veliko pomaga, si je poškodovala hrbtnico, kljub bolečinam pa nam še skuha. Mož je v dveh mesecih shujšal dvajset kilogramov – zdaj jih ima štiriinpetdeset! Nismo vedeli, kaj mu je, no preiskave so pokazale, da ima na srečo 'samo' bakterije – zdaj jemlje dvojne antibioti-

Mama Tilka

Legenda je, pravi o svoji mami Tilki, ki se že sedem leti bori z rakom na kosteh, hči Helena. »Pomagam kolikor morem! Prej, predenj so se mi zlomila vretenca, sem kuhala za družino, ampak zdaj je že bolje, spet pomagam, ker je mož tako priden, da mi prinese vse, kar potrebujem. Do lani sem še delala na njivi, zdaj ne morem več, a delam, kot zmorem. Vedno sem bila vajena kmetije, treba je delati z ljubeznijo, na njivo ne smeš jezen.«

ali malo pozneje.« Kako je to res, so dokazali tudi prostovoljci.

Molitev za pridelek. Z možem Markom, s katerim sta skupaj triindvajset let (pet otrok je starih od trinajst mesecev do dvajset let) sta na kmetiji sprva uporabljala gnojila in škropiva, zato sta se odločila za naravno kmetovanje. »Zanimala sem se za to, mož pa mi je sledil in me podpiral. Zdaj vidimo, kako pomembna je naša odločitev, ko je toliko hudih boleznih: premišljam, da je morda mama Tilka zbolela, ker je vedno delala na zemlji brez rokavic, z golimi rokami, in se ni zavedala, kako strupeno je to, kar daje v zemljo – zagotovo so ti strupi prišli tudi v telo. V naši dolini hmelja, kjer je uporabljeno izjemno veliko škropiv, je bolnih veliko žensk.« Helenina družina že

Stari ata Valentin, nekoč je delal na železnici in še danes ga pokličejo za kakšen nasvet o starinskih lokomotivah.

Vse popoldne so kar prihajali in prihajali prostovoljci, med njimi tudi Irena Rotar, ki premišlja o novih projektih za še boljše bio kmetovanje.

tike. Žal je pozno priznal, da nekaj ni v redu, da ne more delati, da je oslabil, in pozno odšel k zdravniku: dela, kar zmore, a težkih del ne več.« pravi Helena. Družinski prijatelji so videli, da so v težavah, in so ponudili pomoč, pred nedavnim so počistili hlev, pomili okna, sčistili senik in opravili še druga dela. »Zdaj so nam spet ponudili pomoč: agronomka Maja je poskrbela, da so za to akcijo izvedeli eko prostovoljci iz Ajde Štajerska in tudi ljudje po vsej Sloveniji – žal je zelo deževalo in smo akcijo odpovedali. A najbolj 'posiljeni',« se smeje, »so pa prišli, pa tudi Markova mama in sestre, ena prijateljica je spekla kruh, druga kifeljčke.« Mestni ljudje o solidarnosti žal ne vemo več veliko. Tudi Marko in Helena kljub kmetiji in petim otrokom opravila na

leto najmanj petsto ur prostovoljnega dela. »Pomagava pri Karitasu na Vranskem, pri Ajdi Štajerska sva člana biodinamičnega kmetovanja – in tudi pomagava. To ni izgubljeni čas, dobrota se vedno vrne, če ne takoj in na takšen način, pa drugače

Prijateljica iz vasi ni utegnila okopavati, je pa prinesla sveže in sladne kifeljčke.

Gospodar Marko, resda shujšan in slabega počutja, a izredno ponosen na izjemno okusne jagode.

osem let kmetuje drugače. »Ves čas sva se z možem, ki je na začetku še hodil v službo, nato pa zaradi veliko dela ostal doma, trudila, da bi imeli samooskrbno kmetijo, kar nam je močno že uspelo (imajo tudi pujske, nekaj govedi, gosi, purane, kokoši, op. a.): za zdaj še težko preživimo, vse prodajamo samo na domu, toda stranke, ki prihajajo po naše izdelke, prihajajo od vsepovsod.« Dober glas se pač širi in Helenino načelo dobra vaga v nebesa pomaga (vedno navržje v košarico še kaj) se izkazuje za dobro. Pa tudi njen osebni odnos do zemlje in njenih darov. »Vedno, kadar grem na njivo, blagoslovim pridelke, prosim, naj bodo dobri in naj bodo v užitek tistim, ki jih bodo jedli. Na špargljih imamo napis: Šparglji, zrasi iz zemlje, obdelane z ljubeznijo. In res je tako.« ■

Osemletni sin Robi je pokosil travo pred hišo in tudi za njo, med trtami, malinami in ribezom.